

Komunikat prasowy

Luksemburg, 25 czerwca 2019 r.

Unijne przepisy wspierają modernizację zarządzania ruchem lotniczym, ale finansowanie ze środków UE w dużej części nie było konieczne – twierdzą kontrolerzy

Unijne przepisy przyczyniły się do modernizacji zarządzania ruchem lotniczym – wynika z nowego sprawozdania opublikowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Kontrolerzy stwierdzili jednak, że finansowanie projektów ze środków UE w dużej części nie było konieczne, a w zarządzaniu nim występowały niedociągnięcia.

W 2005 r. UE uruchomiła program pod nazwą SESAR mający na celu modernizację i harmonizację systemów i procedur zarządzania ruchem lotniczym w całej Europie. Wcześniej systemy tego rodzaju opracowywano zazwyczaj na szczeblu krajowym. Ogółem UE przeznaczyła na rzecz projektu SESAR na okres 2005–2020 kwotę 3,8 mld euro, z czego 2,5 mld euro na wsparcie fazy wdrożenia wspomnianych systemów i procedur.

Kontrolerzy ocenili, na ile skutecznie Komisja Europejska zarządzała fazą wdrożenia projektu SESAR oraz jak faza ta przyczyniła się do osiągnięcia celów polityki jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej. Zbadali oni, czy interwencje UE pomyślano tak, aby zaspokoić bieżące i przyszłe potrzeby, a także czy działania te wniosły wartość dodaną w zarządzanie ruchem lotniczym w UE.

– W Europie średnio wykonuje się 30 000 lotów dziennie. Takie natężenie ruchu wymaga solidnego, zharmonizowanego i nowoczesnego systemu zarządzania – **powiedział George Pufan, członek Trybunału odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Tymczasem wydatki unijne na rzecz wdrożenia projektu SESAR nie przyniosły jednoznacznych korzyści.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

eca.europa.eu

Kontrolerzy przyznali, że koordynacja działań i wprowadzanie regulacji na szczeblu UE przyczyniają się do unowocześniania zarządzania ruchem lotniczym. Wprowadzona w projekcie SESAR koncepcja wspólnych projektów ułatwia koordynację działań i zwalczanie zjawiska „przewagi ostatniego gracza”, polegającego na tym, że zainteresowane strony opóźniają podjęcie inwestycji, wiedząc, iż korzyści staną się odczuwalne dopiero po wyposażeniu wszystkich podmiotów w nowe technologie. Niemniej w pierwszym zastosowaniu tej koncepcji – wspólnym projekcie pilotażowym – nie przewidziano odpowiednich przepisów w zakresie egzekwowania i uwzględniono funkcje, które nie spełniały koniecznych kryteriów wyboru.

Finansowanie ze środków unijnych na rzecz unowocześnienia zarządzania ruchem lotniczym w dużej części nie było konieczne, ponieważ większość projektów uzyskiwała finansowanie bez wsparcia UE. Skuteczność finansowania ze środków UE ograniczają jeszcze inne niedociągnięcia we wdrażaniu. Znaczną kwotę środków przydzielono, nie określając odpowiednio priorytetów poszczególnych działań i nie uwzględniając kwestii skuteczności. Ponadto kontrolerzy zwrócili uwagę, że nie zrobiono wystarczająco wiele, by ograniczyć ryzyko wystąpienia konfliktu interesów w związku z obecnym mechanizmem finansowania, który zakłada, że niektórzy z beneficjentów są zaangażowani w badanie złożonych przez siebie wniosków.

Kontrolerzy ostrzegli, że w przypadku niektórych projektów wdrażanie nie przebiega zgodnie z harmonogramem przewidzianym w przepisach, co zwiększa ryzyko opóźnień. Stwierdzono również, że brak jest pomiarów rezultatów osiągniętych w faktycznym środowisku operacyjnym.

Kontrolerzy sformułowali szereg zaleceń, które mają pozwolić osiągnąć lepsze rezultaty. W szczególności zwrócili się do Komisji Europejskiej, by:

- poprawiła ukierunkowanie wspólnych projektów i zwiększyła ich skuteczność;
- dokonała przeglądu wsparcia finansowego ze środków UE na rzecz unowocześnienia zarządzania ruchem lotniczym;
- przeanalizowała proces opracowywania i składania wniosków o dofinansowanie oraz określiła formalne ramy tego procesu;
- zapewniła odpowiednie monitorowanie poprawy skuteczności osiągniętej dzięki unowocześnianiu zarządzania ruchem lotniczym.

Informacje dla redaktorów

Politykę jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej wprowadzono w 2004 r. Miała ona stanowić odpowiedź UE na niedostatecznie wydajne zarządzanie ruchem lotniczym. Te ramy regulacyjne zostały uzupełnione projektem SESAR (projektem badawczym z zakresu zarządzania ruchem lotniczym w jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej). Projekt ten podzielono na fazę planowania (sporządzenie centralnego planu zarządzania ruchem lotniczym w Europie na potrzeby unowocześnienia), fazę opracowywania (stworzenie niezbędnej bazy technologicznej) i fazę rozmieszczania (instalacja nowych systemów i wdrożenie procedur w środowisku operacyjnym).

W listopadzie 2017 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował sprawozdanie specjalne nr 18/2017 w sprawie jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (SES), w którym przedstawiono szereg instrumentów regulacyjnych w ramach SES, a także omówiono fazę planowania i fazę opracowywania projektu SESAR. W toku niniejszej kontroli przeanalizowano

trzecią fazę SESAR – realizację projektów mających na celu unowocześnienie zarządzania ruchem lotniczym.

Sprawozdanie specjalne nr 11/2019 pt. „Unijne przepisy w sprawie modernizacji zarządzania ruchem lotniczym wnoszą wartość dodaną, lecz przyznane finansowanie w dużej części nie było konieczne” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.